

staty pojištěnou sumu do úpadkové podstaty zabral (sb. n. s. čís. 6674) a vyplacené peníze jako pojištěná suma měly zvláštní označení a svou individualitu tudíž neztratily (sb. n. s. čís. 6962), byl napadený rozsudek ohledně částky 12.000 Kč potvrzen právem. K vývodům dovolání, pokud nejsou vyřízeny již tím, co uvedeno, se podotýká, že netřeba zkoumati, jak by se věc byla měla, kdyby úpadce, správně snad Ottmar S., při úrazu autem nebyl přišel o život, an tento případ nenastal, že podle zjištěného obsahu smlouvy žalobce neměl nároku na postoupení pojištěné sumy, nýbrž na její vydání, a že odvolací soud otázkou, zda pojištěná suma nastoupila na místo zničeného auta již podle zákona, se vůbec neobíral, a to právem, když se tak stalo již podle sjednané úmluvy.

Čís. 8463.

Směnečný zákon ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928.

Ustanovení § 107 (4) směn. zák. předpokládá, že směnky, o nichž se tam mluví, byly vystaveny platně.

Ustanovení § 3 čís. 7 směn. zák. nepůsobí zpět.

Směnka, na niž se nevztahuje nový směnečný zákon, jest neplatnou, není-li v ní udáno jen jediné platební místo.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1928, Rv I 1306/28.)

Ve směnce, vydané dne 2. ledna 1928 s dnem splatnosti 31. března 1928, byla uvedena dvě různá bydliště směnečníků, aniž udáno zvláštní platební místo. Platební příkaz na základě této směnky procesní soud první stolice k námitkám žalovaných zrušil, ježto směnka jest vzhledem k předpisům směnečného řádu ze dne 25. ledna 1850, čís. 51 ř. zák. neplatnou, obsahující dvě různá bydliště směnečníků. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pro rozsouzení sporu jest po právní stránce rozhodnou především otázka, zdali podstatné náležitosti žalobní směnky jest posuzovati podle ustanovení směnečného řádu ze dne 25. ledna 1850, čís. 51 ř. zák., či podle ustanovení zákona směnečného ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928. Není sporným, že žalobní směnka byla vydána dne 2. ledna 1928, že jest v ní udán čas, kdy má býti placeno, na den 31. března 1928 a že jsou v ní uvedena dvě různá bydliště směnečníků, ale není udáno zvláštní místo platební. Nový směnečný zákon nabyl účinnosti dne 10. dubna 1928 a podle § 107 (4) vztahují se jeho ustanovení o právu směnečném, o jeho zachování a ztrátě také na směnky, které po účinnosti tohoto zákona dospějí, třebas byly před ní vystaveny. Ustanovení § 107 (4) směn. zák. předpokládá však, že směnky, o nichž

se tam mluví, byly vystaveny platně, že měly podstatné náležitosti, jichž vyžadoval směnečný řád z roku 1850, který byl v platnosti, když byly vystaveny. V § 107 (4) nového směnečného zákona jest ovšem řeč také o »právu směnečném«, ale tomuto výrazu nelze rozuměti tak, jak tomu chce dovolatel, jakoby šlo o objektivní právní normy, upravující podstatné náležitosti směnky, nýbrž slovy těmi označuje tu zákon jen subjektivní majetkové právo, plynoucí ze směnky platně vystavené. To plyne jasně zejména z dalších slov odstavce (4) § 107, jednajících o zachování a o ztrátě práva směnečného, a kromě toho i z toho, že nový zákon směnečný užívá i na mnohých jiných místech téhož výrazu »směnečné právo« k označení majetkového práva ze směnky — jako protějšku směnečného závazku. (Tak na př. v §§ 21 (3), 29 (2), 37 (2), 38 (1), 39 (2), 40, 65, 89 (1), 93 a 106 (2). Ustanovení § 3 čís. 7 nového směnečného zákona, jehož se dovolává žalobce, nepůsobí nazpět a jest tudíž posuzovati podstatné náležitosti žalobní směnky výhradně podle předpisu čl. 4 čís. 8 směn. řádu z r. 1850, platného v době jejího vystavení. Ježto ve směnce té proti ustanovení čl. 4 čís. 8 směn. řádu z r. 1850 není udáno jen jediné místo platební, byla uznána oběma nižšími soudy za neplatnou již od počátku a s tím souhlasí i nejvyšší soud, poukazuje pro stručnost na důvody svých rozhodnutí čís. 6803 a 7244 sb. n. s., na nichž trvá. Otázkou, zda-li žalobní směnka nabyla později povahy směnky na viděnou, není třeba vůbec se obírat, neboť, byla-li směnka již od počátku neplatná nemohla nabýti později platnosti tím, že byla indosována po uplynutí lhůty protestní, aniž byl učiněn protest. K vývodům dovolání, že ani směnečný řád z roku 1850 nikde neustanovil, že směnka, obsahující více směnečných adres bez udání zvláštního místa platebního, jest neplatnou, stačí podotknouti že podle čl. 7 směn. řádu z roku 1850 nevzniká směnečný závazek z listiny, které se nedostává některé z podstatných náležitostí směnečných, a že prohlášení na takové listině (zejména také indosament a akcept) nemají směnečně-právní platnosti. Nižší soudové posoudili tedy věc správně po stránce právní, zrušivše pro neplatnost žalobní směnky směnečný příkaz platební.

Čís. 8464.

Zavázal-li se nájemník nedávati byt ani jeho část bez svolení majitele domu do podnájmu a nepřijímatí osoby do bytu pod jakýmkoliv titulem a formou ať úplatně ať bezplatně, jest pronajímatel oprávněn domáhati se na nájemci, přijavším do bytu zetě, by zetě z bytu odstranil.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1928, Rv I 1675/28.)

Najímaje od žalobce byt podrobil se žalovaný závazku, obsaženému v domovním řádu, nedávati byt ani jeho část bez svolení majitele domu do podnájmu a nepřijímatí osoby do bytu pod jakýmkoliv titulem a formou ať úplatně ať bezplatně. Ježto žalovaný přijal bez svolení žalobce